

نام خداوند بخشنده مهربان

انتخاب موضوع مناسب و پروپوزال
نویسی

مرجان وجدانی
دکترای تخصصی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی
دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

marjanvejani1986@gmail.com

Select the subject

- 1 • Interest
- 2 • Search
- 3 • Study
- 4 • Limit the scope of the topic
- 5 • Consultation with experts
- 6 • Decision

Proposal Writing

Writing an Effective Proposal

پروپوزال، یک طرح اولیه از کار پژوهشی مورد نظر ما می باشد.

تدوین پروپوزال

۱. عنوان طرح
۲. بیان مساله و ضرورت اجرای طرح
۳. بررسی متون
۴. اهداف و فرضیات پژوهش
۵. روش اجرا
۶. حجم نمونه
۷. جدول متغیرها
۸. ملاحظات اخلاقی
۹. پیش بینی کل زمان لازم برای اجرای طرح
۱۰. هزینه ها
۱۱. رفرنس ها

انتخاب عنوان طرح

✓ مورد علاقه محقق باشد.

✓ متناسب با نیازهای روز جامعه باشد.

✓ بدیع و جدید باشد.

✓ قابلیت اجرایی شدن داشته باشد. (جامعه پژوهش قابل دسترسی، تمایل افراد به همکاری،
زمان انجام، استخراج مقاله)

✓ از اهمیت و اولویت بالایی برخوردار باشد.

نگارش عنوان طرح:

- ✓ عنوان باید خاص، ساده، قابل فهم و واضح، کوتاه و رسا باشد.
- ✓ به کار بردن علائم اختصاری در عنوان مجاز نیست.
- ✓ زمان و مکان: بیان زمان و مکان تحقیق فقط در صورتی ضرورت دارد که پاسخ به سوال تحقیق در زمان ها و مکان های مختلف تغییر یابد.

ترویج پروپوزال

پروپوزال:

مجریان طرح

همکاران طرح

مقاله:

نویسنده اول، نویسنده مسئول و ...

بیان مساله

Problem

- اطلاعات زمینه ای
- ارائه آمار و ارقام
- ضرورت و اهمیت
- هدف اصلی تحقیق

بیان مساله

➤ حالت کیفی و از کلان به خرد در بیان مساله و مقدمه عمل کنیم.

مثلا می نویسیم:

با توجه به اینکه سرطان در **جهان** مساله بسیار مهمی است. این موضوع در سراسر جهان از جمله **ایران** مشکل آفرین شده است. این موضوع در بعضی از **گروه های جامعه** بیشتر است.

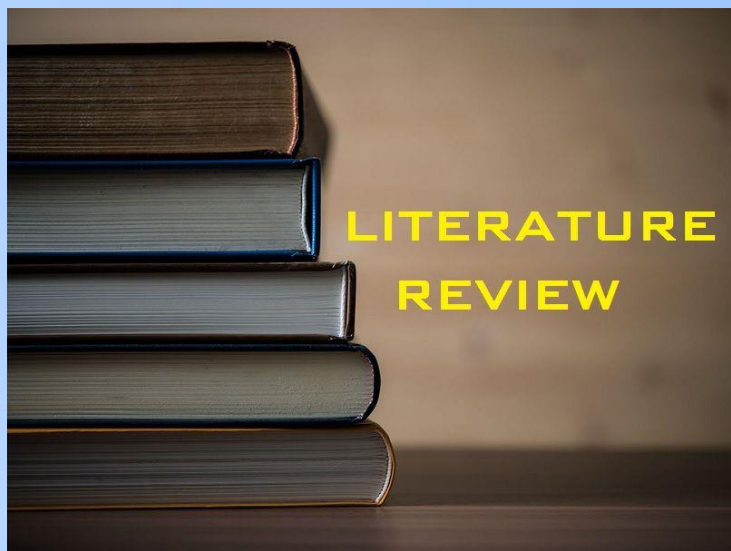
➤ منابع زیاد و متعدد توصیه نمی شود. به صورت عرف ۱۵ تا ۲۰ منبع کافی است.

تعریف واژه های کلیدی

- ❖ کلید واژه ها باید حداقل ۳ واژه و حداکثر ۵ واژه باشد.
- ❖ کلید واژه ها را از *Mesh* پابمد استخراج کنید.
- ❖ یادمان باشد تعریف نظری کلید واژه نیاز به رفرنس دارد.

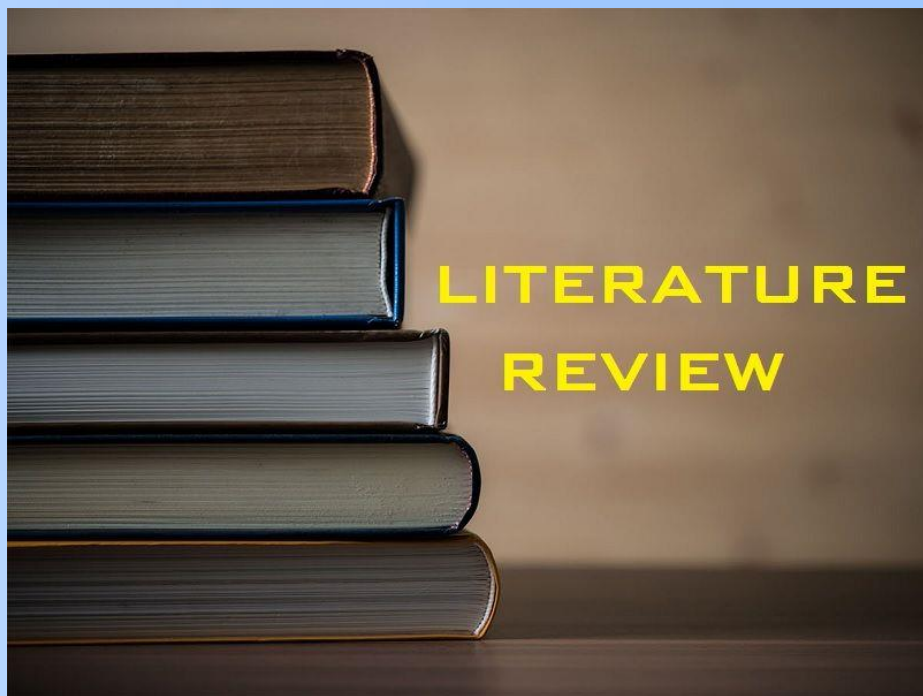
بررسی متون

اهمیت بررسی متون؟

- ❑ اجتناب از دوباره کاری
- ❑ دیگران به چه نتایجی رسیده اند و چه تحقیقاتی انجام داده اند.
- ❑ بررسی روش های مختلف برای پاسخ به سوال مطالعه

بررسی متون

▪ پایگاه داده داخلی:

www.sid.ir

▪ پایگاه داده خارجی:

Web of Sciences

Pubmed

Scopus

Scholargoogle

اهداف

S **M** **A** **R** **T**

Specific Measurable Achievable Realistic Time-bound

□ **هدف کلی:** نشان می دهد که در انتهای تحقیق به چه نقطه ای خواهیم رسید. بسیار شبیه به عنوان و گاهی دقیقاً تکرار آن می باشد.

□ **هدف کلی و اهداف اختصاصی با کلمات قابل سنجش مانند «تعیین» و یا «مقایسه» یا «محاسبه» شروع می شود.**

Goals

اهداف

اهداف اختصاصی

مراحل رسیدن به هدف کلی را نشان می دهد.

اهداف کاربردی

بر خلاف اهداف قبلی خیلی دقیق و قابل سنجش نیست و سعی می کند جنبه های کاربرد
ی موضوع را نشان دهد.

مثال اهداف

عنوان: بررسی آگاهی، نگرش و عملکرد ارائه دهندگان خدمات درمانی در خصوص حقوق بیمار در شهر سبزوار در سال ۱۳۹۹

هدف کلی: تعیین میانگین آگاهی، نگرش و عملکرد ارائه دهندگان خدمات درمانی در خصوص حقوق بیمار در شهر سبزوار در سال ۱۳۹۹

اهداف اختصاصی:

- تعیین میانگین نمره آگاهی ارائه دهندگان خدمات درمانی در خصوص حقوق بیمار در شهر سبزوار در سال ۱۳۹۹
- تعیین میانگین نمره نگرش ارائه دهندگان خدمات درمانی در خصوص حقوق بیمار در شهر سبزوار در سال ۱۳۹۹
- تعیین میانگین نمره عملکرد ارائه دهندگان خدمات درمانی در خصوص حقوق بیمار در شهر سبزوار در سال ۱۳۹۹

اهداف کاربردی:

- کمک در طراحی مداخلات افزایش رعایت حقوق بیماران
- کمک در نیازسنجی آموزشی در خصوص حقوق بیماران برای ارائه دهندگان خدمات سلامت

فرضیات

تعریف فرضیه:

"یک جواب فرضی و یا حدس زیرکانه، درباره ی چگونگی روابط بین چند متغیر"

مثال:

عنوان: بررسی رابطه بین هوش هیجانی و مهارت های ارتباطی دانشجویان
فرضیه تحقیق: دانشجویانی که هوش هیجانی بالاتری دارند از مهارت های ارتباطی بالاتری برخوردارند.

انواع تحقیق

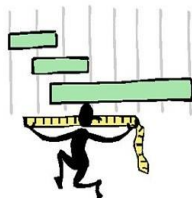
تحقیق کمی

- تحقیقی که برای درک و تبیین پدیده ها از داده های کمی بهره می برد.
- این نوع تحقیق:
 - نمونه گیری دارد.
 - نتایج تحقیق را می توان به کل جامعه مورد بررسی تعمیم داد.

تحقیق کیفی

- تحقیقی که برای درک و تبیین پدیده ها از داده های کیفی نظیر داده های حاصل از مصاحبه، مشاهده و ... بهره می برد.
- این نوع تحقیق:
 - با داده های گردآوری شده کیفی سروکار دارد.
 - قضاوت های آماری در این گونه تحقیقات جایی ندارد.

what is a variable?

متغیرها

هر چیزی که بتواند ارزش های گوناگون و متفاوت را بپذیرد.

✓ قابل اندازه گیری

✓ پذیرش مقادیر مختلف

متغیرها را از کدام قسمت پروپوزال استخراج می کنیم؟

✓ عنوان

✓ اهداف

متغیرها

تقسیم بندی متغیرها بر اساس خصوصیات

۱. متغیر کیفی

- اسمی (Nominal)

- رتبه ای (Ordinal)

۲. متغیر کمی

- فاصله ای (Interval)

- نسبتی (Ratio)

متغیرها

کیفی

اسمی (Nominal): در این مقیاس اعداد، سمبلها، نشانه ها و اسم هایی برای طبقه بندی اشیاء، اشخاص و یا خصوصیات مورد مطالعه استفاده می شود.
مثال: جنسیت، گروه خونی، رنگ چشم

رتبه ای (Ordinal): در این مقیاس می توان مشاهدات خود را بر حسب برخی از صفات مورد نظر مقایسه کرد. مثال: سطح تحصیلات، طبقه اجتماعی

متغیرها

کمی

فاصله ای (Interval): صفر قراردادی دارند و لذا مقدار منفی نیز می پذیرند. مثال: درجه حرارت

نسبتی (Ratio): صفر واقعی دارند و فواصل بین مقادیر برابر است. مثال: قد، وزن

متغیر کمی پیوسته: متغیری است که بین دو نقطه آن هر ارزشی را می توان انتخاب کرد. (پذیرش هر مقدار عددی در یک محدوده): سن، قد، وزن

متغیر کمی گسسته: متغیری است که بین دو نقطه آن هیچ ارزشی را نمی توان انتخاب کرد: تعداد انگشتان، تعداد دانشجویان

متغیرها

تقسیم بندی متغیرها بر اساس نقش

مستقل (Independent variable): متغیری است که محقق تاثیر آن را بر سایر متغیرها مورد سنجش قرار می دهد.

متغیر وابسته (Dependent variable): متغیری است که متغیر مستقل بر روی آن اثر می گذارد.

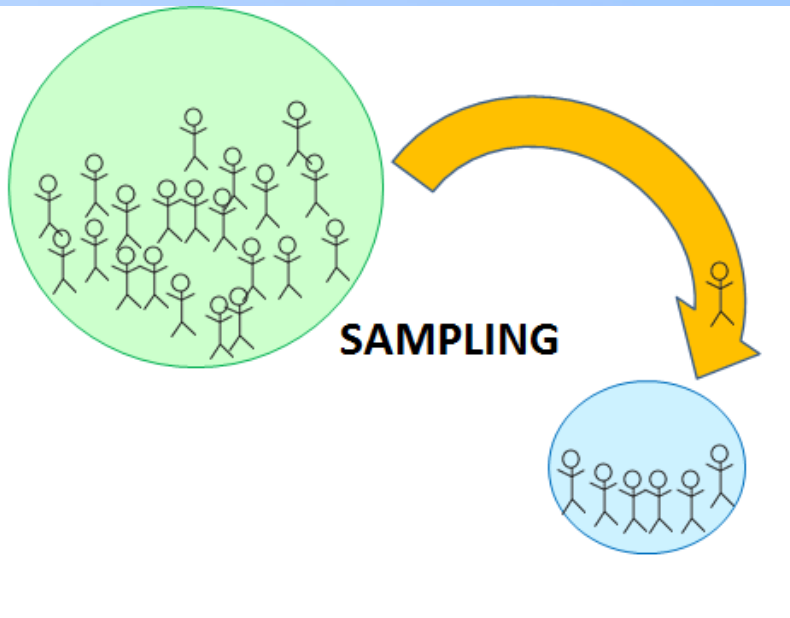
متغیرها

- مثال: بررسی تاثیر اشتغال زنان بر میزان رضایت مندی از زندگی خانوادگی
- مثال: بررسی تاثیر دوره های آموزش ضمن خدمت بر عملکرد کارکنان
- مثال: بررسی تاثیر تدریس خصوصی در نمرات آزمون دانشجویان

جمعیت و نمونه گیری

روش های نمونه گیری

- نمونه گیری احتمالی (نمونه گیری تصادفی ساده، نظام مند یا سیستماتیک)
- نمونه گیری غیر احتمالی (نمونه گیری آسان، هدفمند، گلوله برفی)

ابزار گردآوری اطلاعات

➤ استفاده از اطلاعات و مدارک موجود

➤ مشاهده

➤ مصاحبه

➤ پرسشنامه

دبزار گروه آوری اطلاعات

استفاده از اطلاعات و مدارک موجود

در برخی تحقیقات اطلاعاتی که باید بعنوان داده مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرند از **پیش آماده** هستند. بدین صورت که محقق بدنبال اطلاعات جدید نیست بلکه می تواند نسبت به جمع آوری اطلاعاتی که از قبل تهیه شده اند و در **پرونده ها** موجود است اقدام کند.

مشاهده

ثبت دقیق تمام جوانب بروز حادثه ویژه یا رفتار و گفتار فرد یا افراد از راه حواس و یا سایر راه های ادراکی می باشد.

دبزار گروه آوری و طوعات

مصاحبه

مصاحبه یکی از روش های جمع آوری اطلاعات است که در آن به صورت حضوری یا غیر حضوری از افراد یا گروهی از افراد پرسش می شود.

پرسشنامه

پرسشنامه شامل دسته ای از پرسش هاست که برطبق اصول خاصی تدوین گردیده است و به صورت کتبی به افراد ارائه می شود و پاسخگو بر اساس تشخیص خود جواب ها را در آن می نویسد.

روایی (Validity):

روایی درجه ای از صحت نتایج مطالعه است و نشان می دهد که مطالعه تا چه اندازه چیزی را که قصد اندازه گیری آن را داشته است به درستی سنجیده است؟

پایایی (Reliability):

درجه ای از یکسان بودن نتایج در طول زمان معین و تحت شرایط مشابه و با روش کار مشابه می باشد.

Inclusion & Exclusion Criteria

معیارهای ورود و خروج

معیارهای ورود

شامل مشخصاتی است که واحد پژوهش باید دارای آن باشد.

معیارهای خروج

شامل مشخصاتی است که در صورت دارا بودن فرد باید از مطالعه حذف شود.

نکات

➤ معیارهای ورود و خروج باید واضح و بدون ابهام بیان شوند.

➤ باید از تکرار معیارهای ورود در معیارهای خروج و بالعکس، خودداری شود.

مثلا اگر در معیارهای خروج به سیگار کشیدن، اشاره شده است، نیازی به بیان مجدد آن در معیارهای ورود، به صورت سیگار نکشیدن، نمی باشد.

زمان بندی (جدول گانت)

- بررسی متون و تهیه پروپوزال
- جمع آوری داده ها
- ورود داده ها به نرم افزار
- تجزیه و تحلیل داده ها
- ارائه گزارش طرح

Gantt Chart

Task Name	Q1 2019			Q2 2019		Q3 2019
	Jan 19	Feb 19	Mar 19	Apr 19	Jun 19	Jul 19
Planning		■	■			
Research		■	■			
Design			■	■		
Implementation				■	■	■
Follow up						■

محدودیت‌های اجرایی طرح

شامل عواملی هستند که در مسیر جمع آوری اطلاعات و کسب نتایج مطلوب مانع ایجاد می کنند.

ملاحظات اخلاقی

ملاحظات اخلاقی به مجموعه قواعد و دستورالعمل هایی اطلاق می شود که به منظور جلوگیری از امکان بروز آسیب به دیگران باید مورد توجه قرار گیرد. ملاحظات اخلاقی از انتخاب موضوع تحقیق آغاز و تا نوشتن گزارش تحقیق ادامه می یابد.

- دریافت کد اخلاق طرح
- محرمانه ماندن اطلاعات آزمودنی ها
- کسب رضایت آگاهانه

REFERENCE

رفرنس دهی به استفاده از منابع دیگر شامل مقالات علمی، کتابها، پایان نامه ها و ... در تحقیقات ما گفته می شود.

مهمترین نرم افزارهای تخصصی برای مرجع نویسی:

➤ نرم افزار *End Note*

➤ نرم افزار *Mendeley*

خسته نباشید

